

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 16 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr., a treia-ora 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numei singuratici la 5 cr. se vând la »Tipografia», soc. pe acțiun
Numei singuratici la 20 bani se vând la librăria G. Cârjan, Ploiești

Cuiul Pepelii.

(*) Cunoașteți înțeleaptă poveste despre *Cuiul Pepelii*. Ea s'a potrivit și se potrivește spre caracterizarea atâtor stări din viață. De câte-ori nu s'a întâmplat și nu se întâmplă că toate ar merge, așa de bine, așa de neted, dacă n'ar fi — afurisitul Cuiu al Pepelii.

Spirituala poveste românească se potrivește admirabil și politice ungurești de azi. Aceasta este poate cea mai excelentă ilustrație a situației imposibile pe care o desemnează povestea despre Cuiul Pepelii.

Este ceva în politica ungurească, este un Cuiu al Pepelii, care face caraghioase și zădărnice toate eforturile Maghiarilor, dar' în același timp provoacă și cele mai grave primejdii în țeară.

Faimoasa, ridicola, utopica și nefasta »idee de stat maghiar», — eată ceea ce constituie *Cuiul Pepelii* în politica maghiară.

Dacă fundamentul actualei politici maghiare n'ar fi această nenorocită »idee», produs al unor creeri zdruncinate și aprinși, — stările dela noi de sigur n'ar fi ajuns la miseria de azi. Se folosesc atâtea puteri ale statului, se consumă atâtea averi ale cetățenilor, se mistue atâtea forțe reale, pentru o țință nebună, lipsită cu deservire de orice substrat real și de orice justete! Toate pentru — o »idee», pentru o »idee» de care nici istoria, nici dreptul, nici logica n'au nici idee!

Întocmai ca în poveste, Cuiul Pepelii este singura, dar' decisivă nenorocire și în politica ungurească. Se acată de acest cuiu veninos de ruginit tot felul de zdrențe primejdioase salubrității atmosferei politice a țerei. Tot soțul de cerșitori, handlei și pungăși politici își aranjează infectul bagaj pe acel nenorocit cuiu, pe care l-au bătut în zidurile patriei noastre.

În urmare, n'avem la ce ne mira, că nu sîntem decât o biată țeară de exploatare, de exploatați. Priviți bine la toate ramurile vieții noastre publice și nu veți observa decât corupție, șarlatanerie, disordine, imoralitate.

Cu toate acestea — ori mai corect zis chiar din cauzele acestea, — actualii omnipotenți din Budapesta vreau să prezente Ungaria ca un *stat de ordine*, care de mult e îndrumat pe calea consolidării și a unității naționale!

De dragul acestor idioate fantasmagorii, țeara e lăsată pradă gheșefta-

rilor și briganzilor de toată categoria, buni cel mult de o puscărie politică. Și toate sînt așa numai pentru neclintitul *Cuiu al Pepelii* — »ideea de stat maghiar».

Căderea bruscă a gendarmului Bánffy, a provocat în mulți naivi sau optimiști dintre nemaghiari iluzia, că ar fi vorba și de o schimbare faptică a sistemului brutalității. Ba unii nu se arătau neîncredători nici față de părerea la tot cazul foarte riscată, că Bánffy ar fi căzut pentru șovinismul sau extrem...

Dar' ce se întâmplă? Onorabilul Széll, simpaticul, înțeleptul, providențialul om al preținsei »ere noue», declară cu mult aplomb în discursul său program, că năsuința primordială a sa va fi — »consolidarea statului național maghiar». Cu alte cuvinte se acată și el de nefastul *Cuiu al Pepelii*...

În același timp, ca o confirmare a declarațiilor teribile făcute de Széll, antecesorul său, cu obrăznicia care-l caracteriza, enunță că »consolidarea statului maghiar urmărită de el cu toată forța — nu se va schimba». Și aceasta o declară căzutul premier două zile după-ace a fost numit de Monarch măiestru suprem al curții!

Ce ne spun aceste simptome? Un singur lucru cât se poate de clar: că nu poate fi încă vorba de o adevărată schimbare de sistem în politica maghiară.

Șovinismul turbat rămâne la putere. Ideea nu-i abandonată. *Cuiul Pepelii* stă la locul său sinistru...

Să nu ne facem deci iluzii. Din contră, să fim mai precauți și mai energici de acum înainte, căci fusiunea ce s'a făcut e menită a mări și mai mult confusiunea stărilor politice dela noi. S'au unit adversarii de ieri, pentru a bate și mai adânc în zidurile noastre *Cuiul Pepelii*, de care se-și atirne catrafusele lor infectate.

De aceea, datorința noastră imediată și categorică e să ne unim la rîndul nostru, pentru a scoate *cuiul* blăstemat.

Să-l scoatem cu orice mijloace, chiar de ar trebui să zguduim zidurile.

Căci de nu, — va veni vremea grozavă când noi vom fi atirnați de cuiu!

(Va urma). **V. Cioflec.**

Cugetări

de Iuliu Stettenheim.

Celce dorește a vedea mulți oameni buni, să privească numai printre degete.

În cer ajunge omul numai după moarte, în al șaptelea cer însă, numai dacă trăește.

Sărântocul dintr-o bucată de postav furată n'ar face chestiune de conștiință, ci — o vestă.

Vremea fuge, pentru-că știe că vom să o omorim.

Sibiu, 17 Martie n.

Dela curtea română. **M. M. L. L. Regele și Regina României vor pleca între 20 și 25 Martie la Abbazia. S'a dispus deja menajarea vilei Angiolina, unde Suvranii români își vor lua reședința.**

Casa magnaților va ține ședință mâine, Sâmbătă, la orele 11. La ordinea zilei sînt puse diferite rapoarte, alegeri, și legile votate în zilele din urmă din partea dielei maghiare.

În contra maghiarizării. Ieri, 16 Martie, s'a făcut propunere în consiliul comunal din Viena, ca funcționarii capitalei și reședinței Viena să nu folosească în corespondența ce o poartă cu autoritățile publice din Ungaria numele nou maghiarizate ale localităților, ci numirile cele vechi istorice. Propunerea a fost făcută din partea unui liberal german, și a fost predata senatului comunal spre cenzurare. Se va pune la timpul său la ordinea zilei și probabil se va primi.

Contele Apponyi continuă a fi și acum obiectul diferitelor combinațiuni. Așa se afirma zilele trecute din unele părți, că Apponyi se va retrage din viața politică în cea privată, ear' din alte părți, că va îmbrăși cariera diplomatică. Nici una nici alta dintre știri nu e întemeiată, și prietenii lui Apponyi le desmint în mod categoric pe amîndouă.

Ba bine că nu. Se va retrage Apponyi acum, când a ajuns atât de aproape de — fotelul ministerial!

Din Austria. Legea despre regularea chestiei limbilor în Boemia, pe care guvernul austriac voeste să o promulgeze pe baza §-lui 14 din constituție e aproape gata, dar' cu toate acestea nu va fi publicată în monitorul oficial, decât numai după închiderea dielei provinciale din Boemia. Guvernul austriac dorește să vadă înainte cum își vor formula Nemții pretențiunile lor naționale. Cu privire la convocarea reichsrath-ului, nu s'a luat nici o hotărîre din partea guvernului austriac. Se crede, că nici nu va fi convocat decât numai după votarea pactului din partea parlamentului maghiar, pe care guvernul austriac l-ar lega cu Ungaria tot pe baza §-lui 14 din constituție.

Criminalul nevinovat.

— Roman —

de (17)

Gabrielle D'Annunzio.

(Urmare).

M'a pus să șed pe pat și 'mi-a pipăit de nou fruntea.

— Simți? Ferbințele 'ți-se măresc. Începe de te desbracă. Iute! iute!

'Mi-a ajutat la desbrăcare cu o astfel de gingășie, ce-mi reamintea pe mama. 'Mi-a ajutat să mă culc. Șezend lângă pat, din când în când îmi atîngea cu mîna fruntea, ca să-mi măsore ferbințele; observând că încă tot mai tremur, m'a întrebat:

— 'Ți-e frig tare? Încă tot mai tremuri? Voesti să te acoper mai bine? 'Ți-e sete?

Cu groază îmi cugetam: Dacă aș fi vorbit! Dacă m'ar fi lăsat ei să continue! Dar' în adevăr eu fuseu oare acela, buzele mele fuseră, cari rostiră cuvintele acelea? În adevăr eu să fi fost acela! Și dacă Frideric, recugetînd asupra celor-ce am grăit și cumpînindu-le va prinde bănuieți?

Aceasta am întrebat: »Și știți voi oare, că cine a omorît pe acest nevinovat? — nimic altă. Dar' nu aveam oare înfățișare de criminal, care făcu mărturisire? Frideric de va cugeta la scena aceea, de sigur își pune întrebă-

Din parlamentul maghiar.

16 Martie n.

Se continuă discuția asupra bugetului. Primul orator al ședinței e Meltz Oszkár, deputat sas. Vorbește în chestia națională și accentuează egala îndreptățire a tuturor popoarelor din țeară. Ne vom ocupa pe larg cu vorbirea dlui Meltz, după-ce o vom avea întreagă. Deocamdată constatăm, că oratorul a fost ascultat cu cuvenită atențiune și nu a fost interupt nici insultat, lucru care devine obiceiul sub Tisza și Bánffy, totdeauna când cineva cuteza să vorbească în chestia națională în fața parlamentului maghiar. Asta însemnează decadență de moravuri — ungurești!

Vorbește Farkas, din partidul popular, în contra bugetului, dificultîndu-l din punct de vedere economic. Tot în contra bugetului vorbește și Major, care accentuează starea deplorabilă în care se află raporturile sanitare din țeară, cerînd dela guvern să iee urgent măsurile necesare pentru a se face îndreptare.

Se scoală acum contele Tisza Pista, și rostește o vorbire mai lungă și plină de — calmitate. Natural; fiindcă nu mai are pe cine să împungă, dat fiind că Apponyi îi este acum coleg de arme — guvernamentale. A vorbit despre finanțele, comerțului și administrația țerei, cu un aer de — savant. A accentuat reforma electorală și statificarea administrației. A polemizat cu Kossuth, și a — primit bugetul.

Vorbirea contelui Tisza Pista a fost destul de obiectivă și întreaga dietă a rămas uimită, vîzînd că fiul »ganefului» știe să fie și obiectiv și calm, dacă — vrea.

S'a făcut pauză de zece minute, după-ace apoi s'a dat cuvîntul deputatului Rakovszky, care din punctul de vedere al partidului popular a scărmanat bine bugetul. Continuarea discuției s'a pus pe astăzi.

„Gemeinsames“...

Chestia cu schimbarea titlului ministerului de războiu nu stă tocmai așa cum o spuneau zările maghiare. »Gemeinsames» era ministerul de războiu și până acum, pentru autoritățile civile maghiare și pentru delegațiuni, ear' pentru autoritățile civile din Austria și pentru armată rămăne și pentru mai departe: »Reichs-Kriegs-Ministerium». Eată rectificarea ce o dă în privința aceasta N. W. Tagblatt probabil la ordin primit din parte competentă:

»O foaie maghiară a anunțat, — serie ziarul numit, — că numirea de »K. und k. Reichs-Kriegs-Ministerium»

s'a schimbat în numirea de: »K. und k. Gemeinsames Kriegs-Ministerium», ear' după ultimul consiliu ministerial comun, autoritățile militare au primit ordin, ca în corespondența lor de serviciu să folosească numirea din urmă. Constatăm, că în cercurile militare nu se știe nimic despre un astfel de ordin, ear' în ministerul de războiu fin la praxa de până acum. În armată este de ani de zile obiceiul de a se folosi numirea de »Gemeinsames Kriegs-Ministerium» în contactul cu delegațiunile și cu autoritățile ungare, pe când dela introducerea formei de stat dualistice încoace s'a folosit în serviciul intern al armatei și în contactul cu autoritățile austriace numirea de »Reichs-Kriegs-Ministerium». Autoritățile militare nu știu nimic despre schimbarea acestei distincțiuni.

Comunicatul ziarului oficios vinează s'a dat pentru motivul, că unele din foile ungurești făcuseră svon cu versiunea, că schimbarea de titlu s'ar fi făcut de când Széll a venit la guvern. Din comunicatul de sus însă se vede clar, că nu s'a făcut nici o schimbare. Ministerul de războiu a rămas aceea-ee a fost: *vultur cu două capete și el*; unul »gemeinsames» pentru Maghiari și altul »Reichs» pentru Austriaci.

Tricolorul maghiar.

Ziarele maghiare vorbesc despre o rușine ce ar fi patit tricolorul maghiar la Fiume. Știrea le-o aduce o mică foaie croată, numită *Hrvatska Sloga*, care poate și-a bătut numai joc de Maghiari, inventînd știrea senșională, în scopul să-i necească. Căci în chestia de tricolor național sînt foarte susceptibili Maghiarii noștri. Dăm și noi știrea, așa cum o dă foaia croată, și așteptăm lămuririle.

Hrvatska Sloga enarează cazul astfel:

— »Vaporul militar »Pelican» a sosit la Fiume, sub steag negru-galben, cu moștenitorul de tron Francis Ferdinand, ear' contele Szapáry, guvernatorul orașului Fiume, și Dr. Gadi Tibor, consilier ministerial, au eșit în calea Arhiducelui pe un vapor provîzător cu steag național maghiar. La vedenia tricolorului maghiar, falfăit de vîntul Adriei, s'au spăriat cei de pe vaporul »Pelican», și prin fluietături și semne au dat să înțeleagă vaporul contelui Szapáry, că A. S. R. Arhiducele Francis Ferdinand nu e aplecat să primească visita vaporului cu steag unguresc. Guvernatorul Fiumei și suita sa, a trebuit să se întoarcă deci îndărăt, la mal.

La fel a fost tratat și vaporul »László», provîzător asemenea cu un pu-

înceta. Într'un moment medicul, drept ultima încercare, a zis următoarele:

Sus, sus! Să ducem leagănul aproape de fereastră, la lumină. Faceți loc: băiatul are lipsă de aer. Loc!

Eu și frate-meu am mutat leagănul, care părea ca un cosciug. Dar' la lumină spectacolul era încă și mai dureros. Și mama striga:

— Acum moare! Uitați, uitați, moare! Pipăiți-l i-a încetat deja pulsul!

— Nu, nu, — a zis medicul. — Respiră. Până respiră mai avem încă speranță. Curaj!

Și între buzele muribundului a picurat cam o linguriță de ether. După câteva elpite muribundul și-a deschis ear' ochii, și-a întors în sus pupilele și a început a geme încetșor. Coloarea i-s'a schimbat nițel și nările-i tremurau.

— Vedeți? — zice medicul. — Respiră. Nu este iertat nici-când se desperăm.

Și cu vintrelul a pus în mișcare aerul deasupra leagănului; apoi cu un deget a apăsat bîrbia băiatului, ca să-i deo'n jos buza și să-i deschidă gura. Limba, ce-i era lipită de cerul gîurii, a căzut în jos ca o cleampă de ivir.

Și am văzut băluțele ce-i erau între cerul gîurii și între limbă, massa albenească, care se adunase jos la deschizătura gătjului. (Va urma).

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Révașe din Paris.

— Dedicate Floricai. —

9 Făurar.

Dedesupt, între capetele ștergarului, aninată într'un fir de arniciu o ramură de visc — e candelă mea de atheu. Am redus natura la o crenguță de visc. Țin pe marele Pann în acest miraculos »guic», căruia îi merge povestea că-și are solia de a împărechea inimile și de a resfira gândurile urite. Simbolul mă farmecă și poesia ce ascunde verdeața lui în miezul iernei, îmi dă multe gânduri frumoase.

Viscul, făcător de minuni, ce resfiră gândurile urite și împărechează inimile, pe un ban de cinci l-am cumpărat dela un biet sorman ce se adăpostește sub poarta casei mele, când afară-i frig și cumpărătorii sînt rari... Ades unchișul flămînd degeră; azi nu mai crede nimeni în noroc. Bătrânii îl duc cu ei în groapă.

De-aș pute lua vorba cu fetele dimprejur, »mi-aș face graiul dulce, le-aș povăui cu vorbe bune:

Fetitelor, cu ochi limpezi, nu ocoliți rămureaua de visc ce v'o întinde mîna tremurîndă și scorojită a moineagului nevoiaș. Nu vă sfiți de barba lui stufoasă, încălțată în răgălii. De glasul lui pădureț, de înfățișarea lui sîlbatică și

terne tricolor maghiar, pe care se afla direcția financiară din Fiume, eșită întru întâmpinarea Arhiducelui. La început cei de pe vaporul „László” n-au observat signalul de „neprimire” ce li s-a fost dat, și se apropiaseră bine de „Pelican”, când apoi niște exploziuni de rachete li-au făcut a înțelege, că trebuie să-și iee drumul îndărăt, de unde au plecat.

Autoritățile maritime din Fiume au dispus în luna trecută, ca vapoarele ungurești, sau ale societăților ungaro-croate, să poarte pe lângă steagul lor internațional și tricolorul maghiar. Așa se vede, că tricolorul maghiar nu i-a plăcut Arhiducelui Francisc Ferdinand, care în prima linie a respins tricolorul ungureș și numai în a doua linie pe guvernatorul Fiumei.

Așa scrie *Hrvatska Sloga*, și presa maghiară primește de bani buni ceea ce scrie confratele din Croația. Unele ziare maghiare cer satisfacție completă pentru violarea tricolorului maghiar. Probabil ar dori ca A. S. R. să fie dat în judecată. *Kossuth*, de altă parte, se pregătește să tragă guvernului maghiar o interpelare.

Noi rămânem deocamdată pe lângă părerea, că e o glumă, o trageră pe sfoară a presei maghiare și a șovinismului maghiar, — o bătaie de joc la mijloc. Ear' dacă știrea totuși e adevărată, ne-o explicăm astfel: nu tricolorul maghiar a fost respins din partea A. S. R. a Arhiducelui moștenitor de tron Francisc Ferdinand, ci *cutezanța Maghiarilor de a-și face pretutindeni apariția*, irrelevant de sunt ori nu doriți, de sunt ori nu binevăzuți, ear' de altă parte, respinsă a fost *starea ilegală de lucruri din Fiume*, căci A. S. R. știe negreșit, că contele *Szapáry* și Dr. *Gaál Tibor* nu reprezintă populațiunea din Fiume, ci reprezintă pe Bánffy și sistemul său falit, ear' cu oameni faliti, cu reprezentanți ai unei case falite, nu stă nime de vorbă, cu atât mai puțin un moștenitor de tron.

Așa se vă explică evenimentul onorabililor politicieni maghiari!

Religie și Naționalitate.

II.

— Din „Liga Română” —

Inzădar înființăm școli primare și secundare, zădărnice se mărește numărul studenților noștri universitari — cât timp vom rămâne nepăsători în domeniul religios.

Poate se greșesc, dar eu am convingerea nestrămutată, că dacă, deodată cu modernizarea statului nostru, s'ar fi introdus o regulă serioasă în biserică, azi nu ne-am tăngu cu toții. Dacă s'ar fi trimis an de an d. e. vre-o 100 de absolvenți de la facultățile noastre de teologie la universitățile din Germania și Anglia, dacă statul și comuna ar fi luat măsuri ca să reducă parochiile spre a le putea dota cum se cade, și dacă statul și comuna ar fi rivalizat înălțând biserici mărețe în toate unghiurile țării — în acest caz biserică ar fi azi respectată, pentru-că ea contribuie în mod vădit la răspândirea moralei evanghelice în popor.

Dar' partidele noastre au crezut că se înjosesc dacă ar fi dat bisericii solicitudinea pe care ea o merită. Nici unul, nici altul nu voia să fie stigmatizat, că este partid de „strigoii”, și de aceea lăsa și unul și altul biserică în știrea Domnului, încât totul a progresat în țara noastră, numai biserică a rămas pe loc, o rămășiță medievală în această lume nouă.

Cum vreați, ca preotul român să se bucure în societatea noastră cultă de considerațiunea, de care se bucură la Englezi sau Germani preotul lor respectiv?

Chica și potcapul sunt semnele exterioare ale inferiorității în care s'a găsit clerul nostru în trecut; și aceste reminiscențe fanariote, în loc ca să fie fost stirpitate de acum patruzeci de ani, formează și azi unul din caracterele clerului nostru. Dar' vorba e, că popa cu chică și potcap grecesc e amintirea vie a unei epoci când clerul nostru era alcătuit din Greci, când între țărani și preoți deosebirea nu rezida decât în *chică* și *potcap*. Azi însă această deosebire ar trebui să rezide în cultura intelectuală și morală, dacă e ca preoțiunea să poată urca câteva trepte în considerațiunea publică.

Dar' nu preoții sunt de vină, ci politica ce s'a făcut la noi, politică ce își făcea o glorie lăsând biserică și preoțiunea noastră în starea de umilită în care se găsește.

O națiune nu poate exista și nu poate prospera fără un puternic și luminat simț religios.

Ar fi timpul, ca oamenii noștri politici să-și deie seama de starea de păcăgînire în care se află încă clerul și biserică română și

să-și pună toate stăruințele spre a cultiva religiozitatea în popor, ridicând biserică și preoțiunea noastră la o treaptă de cultură superioară, corespunzătoare menirii pe care o au biserică și servitorii ei.

Cronica politică.

Conferența de pace.

Guvernul rusesc a transpus guvernului Olandei lista invitațiilor la conferența de pace, ear' acesta din urmă a împărțit deja invitațiile. Din lista invitațiilor lipsește Papa.

La conferență, afară de puterile europene vor fi reprezentate Statele-Unite din America, China, Japonia, Persia și Siamul. President de onoare e designat ministrul de externe olandez, *Beaufort*, dar' adevăratul president va fi ambasadorul rusesc, *Stahl*.

Conferența se va întruni la 18 Maiu și va ține probabil până la finea lui Iunie c.

Italia și China.

Ministrul de externe al Italiei, *Canevaro*, a făcut în cameră nouă declarații, privitoare la chestia italiană-chineză. El a arătat geneza ei și a confirmat știrile, că toate statele europene, pe lângă cari s'au făcut demersuri, n'au obiecționat nimic contra proiectului Italiei, de a ocupa un port în China. Nici Rusia nu s'a împotrivit.

Declarațiile aceste, precum și asigurarea ministrului, că Italia nu se va arunca în întreprinderi aventuroase, dar' va urmări cu fermitate scopurile ce și-a propus — au făcut o impresiune bună și liniștitoare asupra tuturor partidelor.

Din Peking se anunță, că *Tsung-li-Yamen*-ul a declarat că e aplicat să deie răspuns notei ambasadorului *De Martino*, pe care o retrimisese. Din declarația aceasta se conchide, că guvernul chinez va începe tratările cu Italia.

În Roma s'a răspândit știrea, că Italia ar ave de gând să cedeze Angliei *Eritrea* (Africa), pentru spriginul, ce Anglia i-l dă în China. Ziarele din Roma nu iau în serios această știre, dar' ziarele rusești o comentează viu și o combat.

Conflictul militar în Germania.

Am amintit în nr. de ieri, că reichstag-ul din Berlin a respins cu majoritate de voturi proiectul guvernului referitor la sporirea contingentului militar.

Proiectul guvernului pretindea să se sporească efectivul armatei cu 861 de ofițeri, 3299 subofițeri și 23.277 de soldați. Parlamentul a respins proiectul, și în aceasta se manifestă triumful centrului față de guvern. Centrul decisese a nu da mai mult contingent, decât 1/3, părți din cât cere guvernul, ceea-ce ar fi 16.271 de soldați.

Discuția asupra proiectului și cu deosebire căderea lui, a produs mare agitație în Germania, și cu deosebire în Berlin. Toate ziarele se ocupă la locul prim cu acest caz și cu urmările lui. Unele credeau, că reichstag-ul va fi dizolvat, dar' se vede, că guvernul e dispus spre pace și toți ministrii sunt de acord, ca să se încunjure un conflict mai acut.

O depeșă mai nouă, datată din Berlin, 15 l. c. anunță, că în chestia proiectului militar s'ar fi făcut compromis între guvern și centru și că împărțitul a aprobat stipulațiunile compromisiului.

Silvela și politica Spaniei.

Noul prim-ministru al Spaniei, *Silvela*, a fost interviewat de un corespondent al ziarului *Le Temps* asupra caracterului și intențiilor guvernului său.

Înainte de toate, dl *Silvela* a tăgăduit cu hotărîre că guvernul său ar fi reacționar, clerical și regionalist. Sîntem conservatori — a zis *Silvela* — în sensul modern, și nu avem de gând să stîrnim patimile religioase. *Silvela* și-a exprimat părerea, că nu crede, ca ordinea în interiorul Spaniei să fie turburată, ear' privitor la politica externă a zis următoarele:

„Predecesorii noștri nu ni-au lăsat de rezolvat chestiuni internaționale grele și relațiunile noastre sînt bune cu toate țările.

„E adevărat, că de cîtva timp deja, sînt în curs negocieri cu Germania în privința aceea-ce a mai rămas din imperiul nostru colonial — Carolinele, Marianele, Palaos, — dar' aceasta e o chestiune a

căreia deslegare nu e apropiată, căci parlamentul trebuie să autorizeze orice instrăinare de teritorii îndepărtate, care ar pute într-o zi să ne coste scump, dacă ne-am hotărî să le păstrăm.

Din toată lumea.

Din Creta. — Grațieri în Franța. — De ale marinei germane. —

Printul *George* va propune celor 4 puteri interesate, să reducă forțele lor armate, aflătoare în Creta, la câte un batalion.

Loubet a iscălit un decret care grațiază pe toți indivizii condamnați la o amendă de cîtră poliție, pentru strigăte seditioase pronunțate cu ocaziunea înmormîntării lui *Faure* și în zilele următoare.

În urma noiei organizări a autorităților superioare din marina germană, admiralul *Koester* a fost numit inspector general al marinei; contra-admiralul *Bendermann* a fost numit șeful statului-major general al marinei, post nou creat.

Din România.

Interpelarea dlui Delavrancea.

În zilele din urmă două interpelări au preocupat opinia publică a țării, cea a dlui *Fleva*, și cea a dlui *Delavrancea*. Obiectul ambelor au fost școalele ferănești. Dar' ele au atins aproape toate chestiunile mari.

Cunoaștem până acum întreg discursul rostit de dl *Delavrancea*, neclintitul naționalist. Și cu acest prilej dl *Delavrancea* a vorbit în chestiunea națională. Eată partea aceasta a frumosului său discurs. Este chiar sfîrșitul, care sună astfel:

„Cînd auz elogiile exagerate ce se aduc oamenilor practici, așa zisii oameni de bun simț, mă întreb îngrijit, ce generație a ajuns să conducă România? Oameni practici? La tarabă!

Oamenii de stat au în fața lor probleme mai mari decît acelea care se resolvă prin comunul bun simț, probleme dela soluțiunea cărora depinde existența și gloria unui popor. Deasupra chestiunilor de ordine inferioară pe cari ori-ce biurocrat le mănuește, stau formulele aspirațiilor seculare. Să te uiți departe de conducerea unui popor. Luminile depărtate călăuzesc în căile lungi.

Ne trebuie un ideal, după-cum vasele pe întinsul oceanelor și în întunerecul nopții sînt călăuzite de o stea fixă și depărtată. Această lumină mîntuitoare schînteia cînd ați venit la putere, îndreptînd pașii întregului neam românesc, sporind forțele de luptă printr-o speranță mîngăietoare. (Aplause).

Ați găsit lumina care entusiasmase generațiile tinere, preparându-se prin cea mai nobilă pornire ca în viitor să se jertfească, de va fi nevoie, pentru poporul pe care-l vor conduce. (Aplause).

Ați găsit în toate splendoarea chestiunea națională, care, printr'un farmec uimitor, desghetase inimile răci și egoiste ale orașelor noastre și deprinsese pe cei mai sceptici să prețuiască interesul tuturor mai pe sus de ceea-ce este „al meu” și „al tău”. Și ați înăbușit, — cine știe pentru cît timp, — marea sentimentalitate a Românilor, aji întors vâsul nostru din fața luminei conducătoare. (Aplause).

O! și ce trebuință aveam de acest ideal! Nu cunosc neadever mai brutal, decît afirmațiunea că noi sîntem „șovinisti”. Nu, în noi nici simțul patriotismului nu este desvoltat. În școalele noastre, nimic. În politică... vedeți ce școală. O spaimă de străinătate care duce la păcate. Dar', d-voastră, cari pe drept cuvînt admirați marele imperiu al Germaniei, nu cunoașteți concepțiunea psihică a popoarelor? După Germani Carpații nu există pentru neamul românesc. Nu este vorba ca să luăm Transilvania, dar' numai de aceea, că o singură ființă alcătuim cu cei de dincolo.

Și cum v'ați purtat? Dincolo ați divizat și dincoace ați desgustat. (Aplause prelungite).

Să nu vă temeți că voi intra în amănunțimi. Nu, și știți că un munte de păcate s'ar ridica deasupra d-voastră. Astfel cum ați lucrat în chestiunea națională, v'ați asigurat un capitol în istorie al cărui titlu va fi: *scelera inexplicabilă*. (Aplause prelungite).

În virtutea acestor obligațiuni ne-am despărțit de d-voastră și dacă voi fi isbit să vă spun întregul adevăr, mi-am îndepărtat întreaga datorie. (Aplause prelungite și îndelung repetate).

Cronica zilei.

Sibiu, 17 Martie n.

Meltzer Vilmos e numele deputatului sas, care a vorbit ieri în dieta maghiară, ear' nu *Meltz Oskár*, cum greșit s'a scris la rubrica „Din parlamentul maghiar” în numărul de față.

Sedintă literară, în anul acesta a 2-a, s'a ținut aseară în Reuniunea socialilor români. Dl președinte *Victor Tordășianu* afle-și răsplătă și mîngăiere într'aceea, că nu înzădar s'a oștenit până a pus la cale astfel de sedințe literare publice, așa de mare folos pentru meseriașii noștri, căci, pot zice, cea de aseară a întrecut pe toate. La 8 ore deja, ambele sale ale Reuniunii erau ficsite de ascultători meseriași, mîiestri și sodali, membri ai Reuniunii, între cari o frumoasă cunună de doamne și domnișoare, care cu dor așteptau deschiderea sedinței. S'a și întemplat, căci la orele 8 1/2, dl președinte printr'o scurtă, dar' frumoasă vorbire, provoacă pe sodalul *Valeriu Grindean* a se produce cu ceea-ce s'a pregătit pentru astă-seară. Dl Grindean a cetit și pe urmă a explicat binisor frumoasa poveste „Astronomul și doctorul”, la sfîrșitul căreia a fost viu aplaudat. — Punctul 2 a fost monologul „Negustorul și nărodul”, predat de domni *Ioan Marcu* și *Stefan Duca*, ambii culegători-tipografi, cari asemenea au fost aplaudați. Domni *Marcu* și *Duca* dacă și vor însuși mai bine declamatul și predarea respicată a cuvintelor, cu altă ocaziune vor delecta și mai mult pe ascultători. — La punctul 3 am avut onoarea de a asculta pe dl *Pavel Cotojiu*, cleric abs. și canc. consist., care a binevoit a ceti o foarte instructivă și folositoare prelegere despre „Visuri și însemnătatea lor”. Dl *Cotojiu* a făcut foarte bine, căci ca unul neapartinător cercului meseriașilor a binevoit a-și da concursul său la o astfel de sedință, prin ce numai curaj a înșulat în tinerii noștri meseriași, pentru care îi exprimăm mulțumita noastră, rugînd să nu fim uitați nici cu altă ocaziune. — Ultimul punct a fost al dlui *G. Mușiu*, culegător-tipograf, care, ca totdeauna, ne-a făcut să ridem prin declamarea unei poezii comice. Dl *Mușiu* a declamat cum știe dînsul, cînd e vorba de a face în ascultătorii voe bună, și noi l'am aplaudat, căci a meritat. — Cu aceste dl președinte, mulțumit, și cu tot dreptul, a închis sedința, ear' noi am mers fiecare, pofîindu-ne, cu cuvintele de încheiere ale dlui *Cotojiu*: *visuri curate!*

Un membru.

Regina Belgiei, zace de mai multe zile greu bolnavă. Știrile mai nouă sînt înveselitoare și spun, că regina, trecută peste orice pericol în curînd va părăsi patul.

Deodată cu aceste știri însă se telegrafează și vestea senzațională, care spune că boala reginei ar fi prevenit din otrăvire cu arsenic. Se spune apoi, că arsenicul l'ar fi luat regina în un moment, cînd gelosia pentru soțul ei ar fi amărît-o grozav.

Dela Hațeg ni-se scrie: La cetirea articolului „*Micii tirani*”, publicat în nr. 276 al prețutului d-voastră ziar din anul trecut, am cugetat, că corespondentul d-voastră se va fi folosit de date adevărate, și din acel motiv, — ca unul ce mă interesează de afacerile publice de aici, am făcut atent pe dl primpretor *Pietsch Sándor* la acel articol.

Dl prim-pretor *Pietsch* mai în zilele trecute a chemat la sine pe dl vicar *Nicolau Nestor*, dl protopop *T. V. Gheajă* și Dr. *Gavril Suciu*, avocat din Hațeg, și prin documente publice a răsturnat toate aserțiunile referitoare la el din acel articol.

Și anume referitor la fostul notar *Ioan Grecu* prin documentul nr. 11/96 a documentat, că dl Grecu a fost pensionat la cererea sa proprie din motivul sănătății zdruccinate; tot referitor la dl Grecu a documentat, că față de dl Grecu cercetare disciplinară nu a fost în curs.

Cu ocazia alegerii făcute la postul devenit vacant prin pensionarea dlui Grecu, a fost candidat și un Român cu numele *Ioan Onea*, însă cercul curat român, a aflat de bine a aclama pe dl *Kirinyi*; aceasta se vede din documentul de alegere nr. 3657/96. Așadar' alegerea lui *Kirinyi* e a se atribui alegătorilor și nu dlui primpretor.

Alegerea notarului (uj magyar) din Russ încă nu se poate pune în sarcina dlui primpretor, ci mai mult este a se atribui slăbiciunii alegătorilor, cari au fost ademiniți prin promisiunile *Jidanului* întru atât, încât în deputație au cerut primpretorului pe *Mesias*-ul de notar.

Față de dl *Zépa* notarul, cercetarea disciplinară nu a introdus-o dl *Pietsch*, ci alipșanul cu supraveghetorul de matricule pentru niște neregularități comise la purtarea matriculelor; aceasta se poate vede din procesul disciplinar nr. 4462/98.

Cercetarea disciplinară în contra dlui *Cornea* nu primpretorul a intentat-o, ci la arătarea direcțiunii financiare nr. 34880/95 alipșanul a ordonat prin decisul nr. 12634/95 — tot în contra dlui *Cornea* a intentat proces discipli-

nar supraveghetorul de matricule prin decisul nr. 354/96. Așadar' aceste cercetări disciplinare nu sînt a se atribui dlui primpretor.

Referitor la podul din Kovragi, — care este ceva unic în întreaga lume — primpretorul *Pietsch* merite nu are, căci acesta nu se ține de resortul lui.

Această odioasă cauză se bazează pe o ordinațiune a ministrului de comunicație. — Altcum această cauză e acum la judecătoria administrativă din Budapesta, unde se va rezolvî în mod definitiv. — Rezolvirea acestei cauze în favorul comunei, ar face chiar primpretorului cea mai mare plăcere.

„Aliance”.

Registrul „Tribunei” pe 1898. Abonenții noștri cari au obiceiul bun de a-și colecta numărul și a-i compacta în volum, pot să aibă și „Registrul publicațiilor” „Tribunei” în anul 1898, trimițînd 5 cr. în marce postale. Acest registru alfabetic e cheia marelui volum.

Hymen. Dl *Aurel Borgovan* din București, s'a cununat cu d-soara *Matilda Diamandescu*, la 28 Februarie y.

Semnificativ. Preoții români primesc aproape în fiecare an niște, tipărituri, cu întrebări, la cari trebuie să deie răspunsuri. Aceste tipărituri vin din oficiu și servesc biuroului de statistică.

Până acum tipărituri de acestea la Români veniau în limba română. În estan s'au trimis toate ungurește. Mai mult. Pe lângă întrebările obicinuite coatele de acum cuprind și întrebarea:

dacă se predică în biserică ungurește?

dacă se face liturgie în limba maghiară?

Reese de aci că statul s'a pus el în fruntea mișcării pentru liturgia maghiară, și acum își culege datele necesare.

Dl Dr. *Babes*, eminentul profesor din București, interviewat în chestia descoperirii făcute de dl *Dr. Pușcariu*, asupra microbului turbarei, a răspuns că se îndoiește, și așteaptă probe sigure.

La T-Severin s'a înființat o societate de credit și economie sub numele de „Banca Mehedințului”.

Inițiativa acestei societăți se datorește dlor *T. D. Costescu*, directorul liceului local, *Take Băbeanu* și *M. Georgescu*.

Capitalul social este de 290 mii de lei. Acum s'a ales consiliul de administrație și banca își va începe operațiile.

Își spală rufe.. În tabăra politicianilor unguri „independiști” de mult timp e ceartă ca la ușa cortului; dar' până în zilele trecute au tot astupat scandalele.

Partidul 48-ist însă în o sedință din săptămânile trecute a rupt vîlul și a declarat că ziarul „Egyetértés” nu îl mai recunoște de al lor, căci nu le mai reprezintă vederile. Atitudinea politică a lui *Eötvös Károly* au condamnat-o. Acum vine „E-s”, pus sub comanda lui *Eötvös* și spune că numai ei, cei grupați în jurul ziarului sînt 48-isti cei adevărați, ceilalți toți vreau să umble cu doi bani în trei pungi. Condamnă apoi planul „marelui săuccu” *Ugron Gábor*, care vrea să alcătuiască un partid 48-ist „guvernamental”.

Mai ridicolă din toate este însă ținuta lui *Kossuth Ferencz*, fiul tătăne-so. *Kossuth* ca presidentul partidului 48-ist a fost silit să se despartă cu jale de „E-s” unde era „ilustru” colaborator, pentru-că însuși el a presidat sedința în care atitudinea lui „E-s” a fost condamnată.

Din necaz ori pentru onor a intrat de-adreptul ca colaborator la „*Magyarország*”, ziarul fracțiunii *Ugron*. Astfel *Kossuth* a ajuns în caraghioasa situație de a fi presidentul funcțiunii sale 48-iste și colaborator la ziarul fracțiunii 48-iste rivale, de sub presidența lui *Bartha Miklós*, urmașul lui *Ugron*!

Afară de acestea apoi 48-istii mai au și alte necazuri. Anume *Komjathy Béla*, aderentul desavuatului *Eötvös* s'a năpustit asupra partidului național, pentru-că acesta a trecut în tabăra liberalilor. *Hazánk*, ziarul apoyașilor răspundînd lui *Komjathy*, îi spune că el cu soțul său *Bartha Ödön* și cu șeful *Eötvös* (toți deputați 48-isti) au fost cei mai neprihăniți spriginitori ai lui — *Bánffy*.

Adecă 48-istii dela „E-s” erau cei mai adicți mamelei supranumite „independiști”. Și acum tot ei spun că „E-s” reprezintă singură adevăratul spirit independist.

Somnul „sportsmann”-ului. Re-numitul „sportsmann” *Hector Baltazzi*, din Viena, și-a stricat stomacul cu niște delicatose și medicii i-au dat antipirin. După luarea antipirinului *Baltazzi* a adormit atât de adănc, încât nici acum după 60 ore nu s'a mai trezit.

Mătasă Bastrobe fl. 8.65

(SEIDEN-BASTROBE)

până la 42 fl. 75 cr. pentru o stofă, ce ajunge de o haină completă

precum și mătasă Henneberg, neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metru — lucie, vîrgată, caré, mustată, Damaste etc. (cam 240 diferite calități și 2000 diferite culori și desemnuri etc.)

Pentru haine și blouse din fabrică. Privăților li-se trimite franco și liber de vamă, în casă.

Mustre se trimit cu posta primă.

[4] 11-52

(În Elveția porto postal e dublu).

Fabricile de mătăsă ale lui G. Henneberg în Zürich,
(liferant de curte c. și r.)

Sămênțe de economie!!

Trifoiu!

Luțernă!

Napi de nutreț!

iarbă franceză și engleză!

numai în calități alese, au sosit proaspete
și se vînd cu prețuri moderate la

„Concordia“,

[99] 1-3

societate comercială pe acții,
Sibiu,

și la filialele ei în Alba-Iulia și Făgăraș.

Un candidat de avocat.

Subscrisul am lipsă de un **candidat de avocat român**, sau unul care cunoaște perfect și limba română. Cine deci dorește, poate fi aplicat momentan pe lângă condițiuni favorabile. A se adresa către subscrisul în Nagy-Szt.-Miklós.

Dr. Nestor Oprean,
advocat.

[90] 6-6

oooooooooooooooooooo

Împrumuturi cu 4%

cu amortisațiune dela 10—65 ani se dau ori-unde pre moșii mai mari, precum se primesc și împrumuturi mai mari deja existente spre schimbare.

Informațiuni (și în limba română) se pot căpeta dela E. Huszár, reprezentant de bancă, Budapesta, Podmaniczkyutza 59. [80] 3-5

oooooooooooooooooooo

Cine suferă de Asthma

capătă gratis și franco, tabelele patentate ale lui Eck pentru probă. A se scrie adresa pe o cartă postală lui M. Eck, fabricant de preparate farmaceutice, Oberursel-Frankfurt a. M.

[95] 1-2

A apărut și se află de vânzare la Librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu:

Lupta pentru drept

de
Dr. Rudolf de Jhering

traducere
de

Teodor V. Păcățian.

Prețul 1 fl. v. a.

Această carte ar trebui să o citească și studieze

fiecare Român,

luptător pentru

dreptul național.

Expedare de postavuri numai pentru privați.

un cupon (bucată)	fl. 2.80	din lână bună	
lungă de 3.10 metri	„ 3.10	„ „	
pentru un complet	„ 4.80	„ „	
rînd de haine bărbătești, costă numai	„ 6—	„ „	
	„ 7.75	„ „	
	„ 9—	„ „	
	„ 10.50	„ „	
	„ 12.40	„ „	
	„ 13.95	„ „	
		foarte fină	
		engleză	
		kammgar	

lână
curată
de
oaie.

Depositul fabricii
de postav

Kiesel-Amhof în Brunn.

Mostre gratis și franco. — Liferare conform mostrelor.

P. t. publicul cumpărător se nu uite, că numai prin comande directe va cumpăra cu prețul adevărat!

Spre lămurire și ca dovadă servească exemplul următor: Adolf Kraus, comerciant de postavuri în Budapesta dă croitorului, când acesta comandă pe baza cărței lui de mostre, următoarele cadouri:

La comanda în sumă până la fl. 10 — o pereche de pantaloni cu 50 cr.

„ „ „ „ 20 — un rînd de haine cu 1 fl.

„ „ „ „ 60 — un rînd de haine gratuit.

Afară de aceste croitorul mai primește ca rabat 3 fl. per metru și 20%.

Aceste cadouri întotdeauna le solveste pe neștiute clientul, care cumpără stofă prin croitor pe baza cărței de mostre dela Adolf Kraus.

[70] 4-24

La Librăria „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu,
se află de vânzare
următoarele publicațiuni

ale Societății

„Inocențiu Micu Clain“

a teologilor din Blaj

1. „Epistole către un preot tînăr“ de Aloisius Melcher. Partea I. și II. 2 volume mari cu prețul redus de 1 fl. 50 cr.
2. „Pregătire la moarte“, adică considerațiuni asupra maximele eterne folositoare tuturor spre meditare și preoților spre a predica, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. — fl. 80 cr.
3. „Duh muscălesc“, narațiuni de Bolanden (45 pag.) — fl. 10 cr.

— Se recomandă mai ales preoților. —

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Novitate!

Cadou

ocasional!

LIMBA FLORILOR.

— De amor și amicitie. —

Simbolica naturală a celor mai favorite
flori, compusă după explicațiile orientalilor
de

Un amoresat.

Acest volum, în format dragălaș (32°) imprimat pe
hârtie velină, în două culori, negru și albastru,
elegant compactat în lux, este

cadou potrivit

pentru tinerime, mai ales pentru fete.

În legătură de pînsă colorată, tabla titlului imprimată cu aur.
Prețul unui exemplar 50 cr. = 1.50 lei.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Preparatele de malată ale lui Johann Hoff, pentru debili și morboși.

Beutura de malată ptr. sănătate
a lui

Johann Hoff.

În cas de debilitate generală, neregularități de funcționare a organelor inferioare a trupului, dureri de piept și stomac, precum și pentru reconvalescenți cel mai bun și cel mai gustos mijloc de întărire.

Prețul unei butelii 75 cr., 5 butelii franco costă 3 fl. 75 cr.

De zece ani sau poate mai de mult cumpărăm dela d-voastră bere de malată pentru sănătate și alte preparate de malată. Ele sînt unicul mijloc, care au redat sănătatea soției mele. Mă rog pentru o nouă trimiteră.

Böger, Viena, Hofmühlgasse.

Extractul de malată concentrat
al lui

Johann Hoff.

La dureri de plămîni, catar de cap, precum și tuse învechită e de recomandat cu deosebire pentru copii; foarte plăcut de luat.

Prețul unei butelii 1 fl., 5 butelii franco 5 fl.

Preparatele d-voastre de malată sînt în adevăr mijloace bune și puternice. Vă rog deci trimiteți-mi cărți 5 butelii mari de extract de malată concentrat, 1 funt de ciocolată de malată și 1/2 pachet de bomboane malată pentru piept.

G. Fischer, major, Oradea-mare.

Ciocolata de malată ptr. sănătate
a lui

Johann Hoff.

Foarte acomodată la debilitate, anemie, nervozitate, insomnie, lipsă de apetit. E foarte gustoasă și nutritivă și se poate întrebuița cu efect deosebit la copii mai debili.

Prețul unui pachet 1 fl.

Ciocolata d-voastră de malată e cea mai minunată din câte cunosc. Eu am întrebuițat această beutură plăcută totdeauna cu bun efect la morbi de stomac respective disordine de miștare, anemie și slăbire generală.

Dr. Nicoles, medic în Triebel.

Bomboanele de piept malata-extract
ale lui

Johann Hoff.

Neîntrecut mijloc pentru tuse, răcire, catar, cu deosebire la catar bronchial. Bomboanele de malata-extract veritabile pot fi întrebuițate în număr cât de mare fără teamă de a-ți strica mistuirea.

În șutule la 10 cr. și pachete la 30 cr.

Delăturarea repede a tusei mele celei vehemente prin extractul de malată al bomboanelor d-voastre de piept a fost minunată.

v. Zedlitz-Neunkirch, Waldenburg.

Bomboanele d-voastre sînt foarte bune pentru tuse și suferințele de astma a soției mele.

Busch, preot, Weischütz.

Deposît în Sibiu la apotecile: I. C. Molbár, Fr. K. Jickeli; la prăvăliile I. B. Missebacher, Fr. Jahn Söhne, G. W. Grohmann.

Deposît general pentru Ungaria:

Apoteca Iosif Török, Budapesta, Király-utca 12.

[1924] 19-20

Prospecte cu preț-curent gratuit și franco.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.